

Transportstyrelsen

Sjö och Luftfartsavdelningen

601 73 Norrköping

REMISSYTTRANDE

Er beteckning TSF 2012:691

Göteborg 2016-04-04

Remissvar avseende förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om rapportering av sjöolyckor och tillbud till sjöss.

Svensk Sjöfart är en branschorganisation för svensk sjöfartsnäring och representerar ett 60-tal rederier med verksamhet över hela världen. Den svenska sjöfarten är en del av det europeiska sjöfartsklustret som kontrollerar drygt 40 procent av världshandelsflottan. Mer än 90 procent av Sveriges utrikeshandel går via sjöfarten.

Målsättningen med den föreslagna föreskriftsförändringen är att stimulera fartygsbesättningarna till en ökad inrapportering av mycket allvarliga sjöolyckor, sjöolyckor som likställs med mycket allvarlig sjöolycka och tillbud till sjöss, likaså ska förslaget leda till en förenkling av själva rapporteringen. Det är viktiga och vällovliga syften som vi stödjer fullt ut. Vi kan liksom myndigheten konstatera att nuvarande rapporteringsformulär de facto utgör ett direkt hinder för rapportering av fram för allt tillbud och nästan olyckor, vilket också påpekats från näringen sedan slutet på 90-talet. Vi ser att föreskriftsförslaget kommer att ge en förenkling av själva rapporteringen. I övrigt hoppas vi att det också ska leda till en ökad rapporteringsfrekvens men är av uppfattningen att det krävs andra och mer omfattande åtgärder för att uppnå den målsättningen.

Inom den svenska sjöfartsnäringen har vi lagt ner mycket kraft och resurser på att, i samverkan med myndigheterna, kunna finna en gemensam väg framåt där rapporteringen av tillbud och nästan olyckor kan stimuleras och leda till en ökad inrapportering vilket vi i förlängningen vet leder till en ökad sjösäkerhet.

Vi kan konstatera att inrapporteringen av mycket allvarliga sjöolyckor inte utgör något problem idag. Man kan utgå från att samtliga mycket allvarliga sjöolyckor rapporteras. Så är dock inte fallet med tillbuds- och det som benämns som nästan olycksrapportering. Svensk sjöfart arbetar proaktivt med sjösäkerhetsfrågor och en viktig komponent i detta arbete är inrapporteringen av nästan olyckor och analysen av dessa. Det är långt i från tillräckligt att endast samla rapporter som görs presentabla i årliga summeringar och statistikgrafer om målsättningen är att stärka sjösäkerheten. Rapporterna måste hanteras dvs. sorteras, kategoriseras och id-märkas för att göras sökbara och kunna användas för analyser och säkerhetsrapporter i syfte att utgöra ett underlag i det långsiktiga förebyggande sjösäkerhetsarbetet. Rapportskrivarna i fartygen måste också momentant få en feedback och i svaret kunna "se sig omkring" hur andra i sjöfartsklustret hanterat en liknande incident eller om händelsen är vanligt förekommande. Det vi kallar delat vetande.

Föreningen Svensk Sjöfart och Transportstyrelsen har tillsammans byggt upp en databas ForeSea, som uppfyller de komponenter som utgör ett fungerande och användbart sjösäkerhetssystem.

Vi har också från Föreningen Svensk Sjöfarts sida tillsammans med tidigare Transportstyrelsen diskuterat och tagit fram ett föreskriftsförslag där ForeSea-systemet skulle kunna utgöra och uppfylla kravet på rapportering av tillbud och nästan olyckor, där myndigheten i stället helt skulle fokusera på mycket allvarliga sjöolyckor. Detta förslag var vad vi förstod långt framskridet i revideringsprocessen men diskvalificerades av nuvarande Sjö och Luftfartsavdelning. Nu väljer Transportstyrelsen att ta ytterligare ett steg i denna riktning och under 2016 säga upp sin avtalsdel i ForeSea och därmed helt avveckla sitt engagemang med näringen i denna mycket viktiga och komplexa sjösäkerhetsfråga. Detta beklagar vi från Föreningen Svensk Sjöfart.

Vi kan också konstatera att Transportstyrelsen valt att inte rådgöra med näringen om föreskriftsförslagets innehåll som presenteras i denna remiss, vilket vi tycker är synnerligen märkligt då vi under mycket lång tid på ett konstruktivt sätt samverkat i en fråga där både näring och myndigheter rimligen måste ha samma målsättning, att förbygga sjöolyckor.

Göteborg som ovan

För Föreningen Svensk Sjöfart

Tryggve Ahlman